

ს ი ა ს მ

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

1/1x 2
105

ჩან. 2. ვაგნერის

ხელთაღიშობა

„პიტლერელები ცდილობენ შექმნან ისეთი შთაბეჭდილება, თითქოს მათ გააძლიერეს არმია ევროპის კონტინენტზე. ამგვარი შანტაჟით მათ სურთ დაფარონ ევროპიდან ჯარების გადაყვანა საბჭოთა კავშირის ფრონტზე“.

საზრუნველო დარჩენილი ჰიტლერელი: არ გაბედოთ ჩვენზე თავდასხმა! ხომ ხედავთ რამდენი ვართ!

აგაო მზრუნველობა

„საფრანგეთში ფართოდ შემოიღეს ერზაცების ხმარება. მოქალაქეებს აძლევენ ხის ნარჩენებისაგან დამზადებულ ხორცს, პურს, შაქარს და სხვ. გაზეთებიდან“

აგათი და იგათი

ლაგალმა თავის სიტყვაში განაცხადა, რომ „მას სურს გერმანიის გამარჯვება“. პეტენი კი ამასწინათ მიესალმა ამერიკას და უსურვა „აყვავება“.

ლაგალმა უთხრა პეტენსა მოდი გავიყოთ როლები — ვინ იცის როგორ გადასჭრის ჩვენს ზედს მომავლის ბრძოლები.

თუმცა მე გერმანელების ყველა მეძახის მონასა — მე იმით ვეხქვეშ ვიგები, ვუძღვნი ვარდების კონასა,

მაგრამ მონა ხომ ყოველი ორგულია და ცბიერი, და ბატონის წინ მლიქვნელობს როს ზატონია ძლიერი...

პეტენმა უთხრა: მივიხვდი ამ ჭირში მოგეშველები — მე „ვაქებ“ მოკავშირეებს, შენ აქე გერმანელები.

რომ ამით რაც გინდ არ მოხდეს ჩვენ ავიშორეთ ხიფათი, თითქოს ჩვენ ამითიც ვართ და ნაწილობრივ იმართ.

ლაგალი: ვერაფერი მოვუხერხე ამ მოქალაქეს, ახალი საჭმელების მრავალფეროვანი ბუფები შევუქმენი და მაინც ფარგასავით ჩამოხმა.

ჭორაზი გახვეული

„ფინლანდიაში ახალდაბადებულებს გაზეთის ქალაქში ახვევენ, ჩერები არ იშვებოდა“.

გაზეთებიდან

ნახ. ი. კროტკოვისა

ფინელი დედა — ეჰ, რა ვიყო, შე საბრალო, ჩემსა ბახალსა? სხვა რა გზა მაქვს, ჭორებს გახვევ ახალ-ახალსა.

ნიანგის ლექსიკონი

სამხედრო ნადავლი — ჩულები, ბავშვის სახეები, კოფები და სხვა თეთრული, რასაც გერმანელი რაინდები იარაღით ხელში მამაცურად სტაცებენ ოკუპირებულ ადგილებში დარჩენილ ქალებს და ბავშვებს. ნაწილს თვითონ იცვამენ, ნაწილს კი — სახლში უგზავნიან გრეტენებსა და ამალიებს, რომ მათ შეიშოსონ შიშველი სხეული.

ჩვეულებრივი გაგებით კი — სამხედრო ნადავლი ეწოდება ბრძოლის დროს მტრისათვის წართმეულ საჭურველს და სხვა საჭონელს (იხ. წითელი არმიის მიერ გერმანელ ოკუპანტების განადგურების შედეგად წაშლილი ზარბაზნები, ტანკები და სხვა დიდძალი იარაღი, რასაც ყოველდღე დაუსრულებლივ ვღებულობთ „უძლეველი“ ფრიცებისაგან).

სამხედრო ობიექტი — კლუბები, თეატრები, მუზეუმები, სამეცნიერო და სამწიგნობო დაწესებულებები, რომლებსაც შეუძარებელთა მამაციან ანგრევენ პიტლერელები მძიმე ზარბაზნებით; რათა კულტურის ქაჩანება არ დარჩეს იქ, სადაც კი პიტლერელებს „ახალი წესრიგი“ შეაქვთ.

მანეკენი — მუყაოსაგან გამოკობილებული, ნახერხით გამოტენილი ადამიანის მოყვანილობის კალამოტი, რაც ჩვეულებრივ იმპარებულ ტანისაშენის ჩამოსაკიდ-ჩამოსაცმელად.

პიტლერის მიერ დაპყრობილ ევროპის ზოგიერთ ქვეყანაში ასეთ მანეკენებს ახალი დანიშნულებისათვის იყენებენ: მათ ნიშნავენ „ფიურერგაუდ“ და მექანიკურად მოწყობილი ზამბარების საშუალებით ასრულებინებენ ხალხის ვალათების მოკალეობას.

დაკვირვებამ გვიჩვენა, რომ სულ მცირე რეკონსტრუქციის შედეგად შეუფერხებელივ მოქმედებენ ასეთი მანეკენები — მაგ. საფრანგეთში — ლავალი, ნორვეგიაში — კვისლინგი, ხორვატიაში — პაველიჩი და სხვ.

მასალა — მრავალსახოვანი ფიზიკური (ან არაფიზიკური) სხეული, რომელსაც ადამიანები იყენებენ მრავალფეროვან მუშაობაში — განსაკუთრებით მშენებლობაში. პიტლერულ გერმანიაში კი ხდება პირიქით: იქ პირადი ბედნიერების მიზნით, ფაშისტები მასალად იყენებენ თვით ადამიანებს.

ომახი

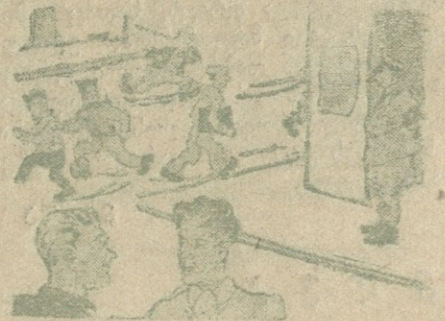
საბრძოლო შაირები

მტერს ურტყი და ანადგური, მოწოდების გაშუვე ხმას, არ სჩვევია უკან ხევა ჩვენს წინაპრებს, — მებრძოლ ხალხს.

გქონდეს რკინის დისციპლინა, — გამარჯვების თავდები, როცა მტკიცედ მას დაიცავ მტერსაც გაუმკლავდები.

არ გახტნო წმინდა ფიცი და სამშობლო დაიცავ, რომ ხარობდეს ჩვენი მიწა, რომ ბრწყინავდეს ჩვენი ცა. მიუ —

„ანლაგაზი“ გონოლაზა

— რას გაურბიან ეს ახალგაზრდები? — ლავალის მოწოდებას ფრანგ ახალგაზრდობისადმი აღმოსავლეთის ფრონტზე ლაშქრობისაკენ.

მეძებრები

გერმანულ გაზეთ „ფელდ ცაიტუნგში“ იოახიმ ფიშერი სწერს: „ჩვენს ობერ-ფერეიტორებს გაველურებული შეძებარი ძაღლების ალოო აქვთ. უკანასკნელ ქათამს, უკანასკნელ კვერცხსა და საუკეთესო თაფლს პოულობენ კოლმეურ-ნებთან.“

ნახ. დონისა

ფიშერი — ვიჰ, რა ყნოსვა აქვთ ამ ჩვენს მეძებრებს, სად იპოვება ამათი ტოლი,

ამ ნაშეიერებს არიულ რახის ზუსტად შეშვენიით ძაღლების როლი!

გაუგზავნილი ნაილი

„ფინელი ჯარისკაცების ჯანმრთელობა საუცხოვოა, მიუხედავად კვების გაუარესებისა“.

(ფინური გაზეთიდან)

ჩემო ძვირფასო ელზა!

იწერები: „გაზეთებში იბეჭდება, რომ ფინელი ჯარისკაცების ჯანმრთელობა საუცხოვოა, მიუხედავად ცუდი კვებისა“. მართალია, გენაცვალე; ჩვენ აქ ყველანი არაჩვეულებრივი ჯანმრთელი ვართ. ჩვენს ათეულში დღემდე ცხრა კაცის მეტი არ გამხდარა ავად. იმათაგან საიქიოს რამდენი გაემგზავრა ჯერჯერობით არ ვიცი, რადგან უკან ამის მომტანი ჯერ არ დაბრუნებულა. პირადად მეც ისეთი ჯანმრთელი ვარ, რომ გუშინწინ სენსაცია მოვახდინე: მთელს ასეულში მარტო მე შეგძელი ცალი ხელით შერში ამეწია ორკილოანი ვირა, უნდა გამოვიტყდე, რომ თუმცა მეც მაწუხებს თავის, წილის, მუხლების და გვერდის ტკივილები, ნეკრისის ქარები, კუჭის წყლული, ღვიძლის ანთება, მაგრამ ტკივილებს მთელი დღეღამის განმავლობაში, რაღაც ოცდაოთხი საათს ვგრძობ მხოლოდ და ამიტომ ვერაფერს მაკლებს. ამას წინათ შეჯიბრი ჩატარდა, გამარჯვებული ისევ მე დავრჩი. მთელი ასი მეტრი მანძილი ისე გავიარე, რომ ერთხელაც არ დამისვენია და არც წავტყუდვარ, დღეს ავიწონე და რაღაც ოციოდე კილო დამკლავია მხოლოდ, რამაც ძალზე გამახარა. იწერები: „შენგან სურათის მიღებამ ძალიან გამახარა, საუცხოვოდ ხარ გამოწყობილი, მაგრამ ტანი რაღაც ძალიან მსხვილი გაქვს და სახე კი არაჩვეულებრივი გამხდარიო, ასეთი ზორბა ვაუკაცი აქ არ იყავ და მანდ როგორღა გახდიო?“ აქ გასაკვირი არაფერია, ჩემო ძვირფასო, ჩვენთან სურათის გადაღებისათვის არც კარგი ტანსაცმელია საჭირო და არც მოყვანილობა. ფოტოგრაფს ეს წინასწარ აქვს მომზადებული: საუკეთესო მხატვრის მიერ შესრულებული ფინელი ჯარისკაცის ტანი, ჩვენსას მხოლოდ თავს გადაიღებენ და სურათიც მზად არის. მამ ასე ჩემო ძვირფასო, გკოცნი მრავალს. მელოდე ხაჭაოს თუ არა საიქიოს მიიცი. შენი იუხნო ვინტიერი.

დ. ჯავზანიძე